Sas György:

NÉZETEM SZERINT

Noha a boldogság kék madara egyelőre nem téveszthető össze az *MTV Plusz* kék mezőben csicsergő szignálmadarával, kísérleti ideje leteltével annyit azért elmondhatunk róla: sokunknak hiányozni fog.

Megint valami a hazai piacon, aminek az értékét a hiánya igazolja. És, sajnos, aligha akad élelmes vállalkozó — hacsak nem az MTV már kipróbált stábja —, aki Plusz-hiányunk pótlására, az éj leple alatt, valamelyik, éppen használaton kívül álló csatornán feketekereskedelmi kísérleti adást indít, hogy szokásainknak megfelelően a bátor kezdeményezés teljessé, s a befogadói oldalról is abszolút otthonossá váljék.

Mert az otthonosság érzete teszi igazivá a kereskedelmi adást. Lám csak, a bennfentesek, a műsorvezetők, a vendégek, a közreműködők milyen kényelmes kis fészekre találtak a stúdióban. Egyéni vonásaikat ez is segítette kidomborítani. Juj, hogy ez milyen rémesen gesztikulál!... Nézd, milyen szép hosszú a combja!... Két hét alatt volt mihez kötődnünk.

Megtanultuk, hogy a kereskedelmi adás két alapkövetelményre épül. Az egyik a kötöttség. A másik a kötetlenség. Az MTV Plusz programja a vasúti menetrenddel vetekedett. Ám a pontosságnak nincs szívmelege, csak az elvétett pillanatnak. Csütörtök délután a bájos háziasszony az *Agatha Christie*-krimi helyett a már korábban lement *Hupikék törpikék*et konferálta be. A 17 órás gyors helyett a 15.30-as személyre szállt fel véletlenül. Lovagias házigazda partnere szenzációs reflexszel igazított a váltón, mondván: — Hátha egy törpe lesz a gyilkos...

Miért is ne? — gondoltam. És közbevágva egy reklám, amelyik törpe vízművet ajánl a nézőnek eladásra. Miss Marple, a tiszteletreméltó nyomozó zseni még menet közben is adott esélyt a feltételezésre, amikor kijelentette: — Senki sem állhat gyanú felett... Ebbe nyilván a törpéket is beleértette. Csak amidőn egyetlen, a szokásosnál alacsonyabb termetű gyanúsított sem tűnt fel a láthatáron, kezdtem vizsgálgatni, hogy a magasabbja közül melyik a leghupikékebb... Hogy azért a tipp valamelyest mégis beváljon.

Szívem mélyéig szurkoltam *Sugár Ági*nak.

Aznap ez volt a legszebb plusz az MTV Pluszban.

Az egésszel azt akarom mondani, hogy nehéz a feszes műsorkötöttséget a fesztelen, kötetlen, csevegő stílussal jól összehozni. Vagy éppen izgalmasan ütköztetni. Szinte felüdülésnek számított, amikor e tartósan 0:0-ra álló „küzdelmen" egy óhatatlan lapszus, azaz baki*rést tudott ütni.



A gyermeknapi műsorból: Kovács Robi, a Tűrhető Lajos című tévéfilmben

Pontos és precíz betervezettség nélkül, sok egyéb mellett, természetesen televíziózás sincs. Edzőtáborozás előzte meg a műsorfolyam lebonyolítását. Gyakorolták a pontos összjátékot. Ám a kecses passzokhoz, furfangos cselekhez, váratlan kapura lövésekhez nem elég a begyakorlás. Ihlet is kell hozzá, ötlet, invenció. Mert a tizenegyedik napra kezdett ám az MTV Plusz kissé monotonná válni az örökös ismétlődésektől.

Belátom, sommás megállapítás. De nem fojthatom magamba, mivel egyetlen szándék vezérel. Szeretném, ha a dicséretreméltó és nagyszabású vállalkozás, az MTV Plusz tapasztalatainak eredményeképpen végérvényesen létrejöhetne az önálló, egész napos nonstop kereskedelmi tévéadó a kettes csatornán. Tudom, most folynak a véleményértékelések. A nézők várhatólag a folytatás mellett voksolnak. Csatlakozom.

Persze a döntésbe a leghathatósabban az anyagi eredmény szól bele. Vagyis, hogy mit hoztak a kísérleti vegyhonyhára a reklámok, a szponzorált műsorok. Képes-e nálunk ez a finanszírozási rendszer fenntartani egy saját lábán megálló tévéállomást? Ennek feltétele természetesen, hogy a minőségi és nézettségi konkurenciában a kereskedelmi adó hogyan állja a sarat az egyes számú programmal szemben. Ehhez a monotóniát jó elkerülni. Csak a színes, változatos, vonzó tévé lehet kifizetődő a szponzoroknak, s kielégítő a műsorkészítőknek és a nézőknek.

Mindenkit kielégítő tévé persze nincs, nem is lesz. De ha lesz konkurencia, mégis közelebb kerülünk hozzá.

Amikor a nemzedéki ellentétekre és meg nem értésekre terelődik a szó a tömegkommunikációban, nagyobbára az ifjú generációt illeti bírálat. *Az elbűvölő Miss* című angol tévéfilm arra az evidenciára alapozta szerény meséjét, hogy a papák is megérik a pénzüket. Illetve, az adott esetben a papa még középiskolás kislánya, Stella éri meg a pénzét. Egy mérsékelt színvonalú éjszakai lokálban lép fel énekesnőként. A gázsijából él a család. A papa éjszakáról éjszakára kvázi kiárusítja a lányát, aki a film nézőjének a szemében nem több hercig dilettánsnál. — Ma este magam akarom adni — jelenti ki egy alkalommal. Magát? Vajon mit értsünk rajta? S mit ért Stella? S hogyan tudhatna magával egyáltalán azonosulni a fiatalkorú hölgy a gyengéd kényszer és a könyörtelen kiszolgáltatottság körülményei között?

Visszacsengett a kérdés a *Családi titok* című amerikai tévéfilmből is. Abban Jessie, az üzleti életben hajszolódó szépasszony tinédzser leányát, Sarah-t college-be akarja íratni, mert szerinte onnan nyílik a karrier felé vezető út. Cseppet sem gondol azzal Jessie, hogy vajon az ő szilárd elhatározásában osztozik-e Sarah. Holott a leány nem karriert akar csinálni, hanem a maga életét élni. De hát az egyik éppoly bizonytalan, mint a másik. A karrier mibenléte is, meg Sarah maga választotta élete is. Az angol film Stellája, ugyanúgy, mint az amerikai film Sarah-ja, csak annyit tud, hogy mindenképp mást akar, és főleg más akar lenni, mint amit elvárnak tőle. S ezt az elhatározást mindkét film pártolólag ábrázolja. Minden csak jobb lehet annál, mint amit a szülők akarnak.

Hogy jó késztetés-e ez? Nem tudom. Ami az egyetértésemmel találkozik, az a film által képviselt szemlélet: Jessie sem jobb a deákné vásznánál. Azaz, a mama sem különb a leányánál. Egyfelől attól félti Sarah-t, ami vele is megesett annak idején, méghozzá épp Sarah-val kapcsolatban. Másfelől, ugyanolyan meg nem értést mutat a nagymama, vagyis a saját anyja iránt, mint Sarah őiránta. Háromlépcsős generációs viszály — leányágon. Mini családregény egy nehéz hétvégen. Három nő életproblémái egymásba kulcsolódva, egymás fedésében és átvilágításában. Körkörösen. Gyengéd könnyfacsarással. Ez volt szombaton a Családi titok. Aki akart, tanulhatott belőle.

A gyermeknapi négy és fél órás lánc, lánc, eszterlánc üde és tarka volt, mint a májusi rét. Jómagam megtanultam belőle, hogy amit nem érek föl felnőttésszel, próbáljam megérteni gyerekfejjel. Ámbár lehet, hogy ez már most sem ábránd, hanem valóság. Bámulom az okos gyerekfejeket. Nem győztem betelni a *bagi Fapihe színjátszócsoport* kicsinyeinek napragyogású tekintetével, a főszereplő kisfiú tehetségével és kifejező lapátfülével, *Lázár Ervin* általuk tolmácsolt, szeretnivaló *Hétfejű Tündér*ével.

Volt ebben a *Milyen nap van ma?*-összeállításban sok minden, ami szem és szív ingere. A világ legrosszabb gyereke, polgári nevén *Kovács Robi*, korábbi filmjeihez képest erős növésnek indult. Legközelebbi filmjében nyilván már mutálni is fog, de még őrzi a romlatlan bájt, ami nélkül a gyermeki rosszalkodás felnőtt rosszalkodássá hitványul. A *Tűrhető Lajos* című tévéfilmben is kipattangattak családi titkok, s győzött az elégge korán soha nem kezdhető lakóhelyi demokrácia. Éljen a gyermeklakóbizottság! Továbbá virágozzék minden pelenkagyártó és biztosító cég, hogy anyagi erejéhez mérten a jövőben is hozzájárulhasson minden gyermek- és felnőttnapi bulinkhoz. Úgy legyen!